

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- เกษม วัฒนธรรม. ข้อมูลเลือกตั้ง 2535. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ บริษัท ครีเอทีฟ พับลิชชิ่ง จำกัด, 2535.
- กนก วงษ์ตระหง่าน. การเมืองในระบอบประชาธิปไตยไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สังข์ พัฒนทัย. บทานุกรมศัพท์ทางการเมืองอังกฤษ-ไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์การพิมพ์, 2511.
- แสวง รัตเมงคลมาศ. "กลุ่มอิทธิพล : กานเนต บทบาท ผู้สร้างและทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง," สัปดาห์การเมือง. ชัยอนันต์ สมุทวณิช และคณะ, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
- จีรพรรณ กาญจนะจิตรรา. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- อรุณ รักธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. การเลือกตั้ง พรรคการเมือง รัฐสภาและคณะทหาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2524.
- _____. ปัญหาพัฒนาทางการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. รัฐศาสตร์เชิงประจักษ์. กรุงเทพมหานคร : ธนวิซซ์การพิมพ์, 2531.
- จรูญ สุภาพ. สารานุกรมรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- อุทัย หิรัญรัต. "ประมุขศิลป์". ศิลป์ของการเป็นผู้นำ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. อานันท์ กาญจนพันธุ์ ชัยันต์ วรรณะภูติ กาญจนา แก้วเทพ และ กนกศักดิ์ แก้วเทพ. วิธีวิทยา ศึกษาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

วิทยานิพนธ์

- ปริญญา โทธีสัตย์. "การกำหนดตัวรัฐมนตรีของพรรคการเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีพรรคประชาธิปัตย์ และพรรคประชากรไทย" วิทยานิพนธ์ปริณญามหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- นิพนธ์ บุญหลวง. "การย้ายพรรคของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย" วิทยานิพนธ์ปริณญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533
- สมศักดิ์ พงษ์ใหญ่. "การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง: ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือปี 2531" วิทยานิพนธ์ปริณญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

เอกสาร

- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. "รายงานการวิจัยเรื่อง อุดมการณ์ทางการเมืองของ ส.ส.ไทย" เสนอต่อ โครงการศึกษานโยบายสาธารณะ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2530.
- สุรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ. "เอกสารการประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่องการต่อสู้ทางการเมืองของ ส.ส.อีสานยุคแรก (2476-2490)" ของสมาคมประวัติศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 16-18 กุมภาพันธ์ 2533.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. โอกาสและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพมหานคร: กองการพิมพ์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2532.
- บทความ
- สมพงษ์ ชูมาก. "กลุ่มอิทธิพลคืออะไร". รัฐศาสตร์นิเทศ (9 กรกฎาคม-กันยายน 2517).
- ไมตรี อินทสุต. "กลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง : ความหมายและแนวทางการศึกษา". รัฐศาสตร์นิเทศ (13 มิถุนายน 2521).
- รัฐสภาสาร. ปีที่ 40 ฉบับที่ 5. (พฤษภาคม 2535). ปีที่ 40 ฉบับที่ 9. (กันยายน 2535).
- มติชน. (ฉบับวันที่ 18 กันยายน 2535):10-18.

สัมภาษณ์

สังข์ทอง ศรีชเรศ.	กรรมการบริหารพรรคความหวังใหม่. สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2536.
บวร ภูจรีต.	ส.ส.พรรคความหวังใหม่. สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2536.
อดิสร เพียงเกษ.	ส.ส.พรรคพลังธรรม. สัมภาษณ์, 22 กุมภาพันธ์ 2536.
พูลสวัสดิ์ โหดระไวศย.	ส.ส.พรรคพลังธรรม. สัมภาษณ์, 22 กุมภาพันธ์ 2536.
สุรวิทย์ คนสมบูรณ์.	ส.ส.พรรคความหวังใหม่. สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2536.
สนิท จันทรวงค์.	ส.ส.พรรคความหวังใหม่. สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2536.
ไพโรจน์ สุวรรณฉวี	ส.ส.พรรคชาติพัฒนา. สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2536.
สุรพล ดนัยตั้งตระกูล	ส.ส.พรรคความหวังใหม่. สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2536.
อัมพล จันทรเจริญ	ส.ส.พรรคกิจสังคม. สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2536
ประวัตติ ทองสมบูรณ์	ส.ส.พรรคกิจสังคม. สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2536.

ภาษาอังกฤษ

- Bentley, Arthur. The Process of Government. Chicago : University of Chicago Press, 1908.
- Berelson, Bernard, R. and Steiner, Garry A. Human Behavior : An Inventory of Scientific Findings. New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1964.
- Brzezinski, Zbigniew K. Ideology and Power in Soviet Politics, Paperbound Edition. New York : Frederick A. Praeger, 1962.
- Campbell, Angus and others. The American Voter. New York : Wiley, 1964.
- Cranston, Maurice and Lakoff, Sanford A. eds. A Glossary of Political Ideas. New York : Basic Books 1969.
- Dahl, Robert A. A Preface to Democratic Theory. Chicago : University of Chicago Press 1956.
- _____. Modern Political Analysis. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, 1970.

- Downs, Anthony. An Economic Theory of Democracy. New York : Harper, 1957.
- Duverger, Maurice. Party, Politics and Pressure Group. Translated by Robert Wagoner. Sheffield : Nelson's University Paperback, 1972.
- Easton, David. A System Analysis of Political Life. New York : John Wiley, 1965.
- Eckstein, Harry. "Introduction : Group Theory and Comparative Study of Pressure Group." Comparative Politics : A Reader. Edited by Harry Eckstein and David E. Apter. New York : The Free Press, 1963.
- Finer, S. E. Interest Groups and the Political Progress in Great Britain. Pittsburgs : The Free Press, 1958.
- Friedrich, Carl J. Man and His Government : An Empirical Theory of Politics. New York : McGraw-Hill, 1963.
- Hagen, Charles, B. The Group in Political Science in Approaches to the Study of Politics. Evanston : Northwestern University Press, 1958.
- Pendleton, Harring E. Group Representation before Congress. Baltimore : The Johns Hopkins Press, 1929.
- Jacobs, Dan N. The Masks of Communism. New York : Harper & Row, 1963.
- Lasswell, Harold D. and Kaplan, Abraham. Power and Society : A Framework for Political Inquiry, Paperbound Edition. New Haven : Yale University Press, 1950.
- Lichtheim, George. The Concept of Ideology and other Essays. New York : Random House, 1967.
- Odegard, Peter H. Pressure Politics : The Story of the Anti-Saloon League. New York : Columbia University Press, 1928.
- Richards, Max D. and Greenslow, Paul S. Management and Decision-Making. Homewood : Richard D. Irwin Inc., 1961.

- Riesman, David. Intellectuals and Discontented Classes : The Radical Right. Edited by. Daniel Bell. Garden City, New York : Doubleday Anchor, 1964.
- Schattschoreider, E. E. Politics Pressures and the Tariff. New York : Prentice-Hall, 1935.
- Tead, Ordway. The Art of Leadership. New York : McGraw-Hill, 1968.
- Truman, David, B. The Governmental Process : Political Interests and Public Opinion. New York : Knopf, 1971.
- Wootton, Graham. Interest Group. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, 1978.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก 1

แบบสอบถาม

5 กุมภาพันธ์ 2536

เรียน ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่นับถือ

เนื่องด้วยกระผม นายชาญชัย บุญเสนอ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การรวมกลุ่มของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ศึกษาสภาพและปัญหาการรวมกลุ่ม"

กระผมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณากรอกแบบสอบถามที่ได้ส่งมานี้ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว และจะเป็นวิทยาทานแก่ผู้สนใจที่จะศึกษาการเมืองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในอนาคต

กระผมขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
ขอแสดงความนับถือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(นายชาญชัย บุญเสนอ)

หมายเหตุ : กรุณาส่งคืนก่อนวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2536

ส่วนที่ 1 สถานภาพโดยทั่วไป

โปรดทำเครื่องหมายลงในช่องว่าง () หน้าข้อความที่ท่านต้องการตามความเป็นจริง

1. เพศ

(1) () ชาย

(2) () หญิง

2. อายุ.....ปี

3. การศึกษา

(1) () ประถมศึกษา ป.4 - ป.7

(2) () มัธยมศึกษา ม.1 - ม.6

(3) () อนุปริญญา สูงกว่า ม.6 ต่ำกว่าปริญญาตรี

(4) () อุดมศึกษา ปริญญาตรี

(5) () สูงกว่าปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. อาชีพก่อนเป็น ส.ส. หรือขณะเป็น ส.ส.

(1) () พ่อค้า นักธุรกิจ

(2) () เกษตรกร ชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน

(3) () ข้าราชการ หรือข้าราชการบำนาญ

(4) () รับจ้าง

(5) () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. รายได้ของท่านต่อเดือนไม่รวมเงินเดือน สส.

(1) () ไม่เกิน 5,000 บาท

(2) () 5001 - 10,000 บาท

(3) () 10,001 - 15,000 บาท

(4) () 15,001 - 20,000 บาท

(5) () 20,001 บาทขึ้นไป

6. ภูมิลำเนาหรือสถานที่อยู่ประจำ

(1) () อยู่ในจังหวัดและเขตเลือกตั้ง

(2) () อยู่ในจังหวัดแต่นอกเขตเลือกตั้ง

(3) () อยู่นอกจังหวัดที่ลงเลือกตั้ง

(4) () อยู่ในกรุงเทพมหานคร

7. สถานที่เกิด

- (1) () ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- (2) () ภาคเหนือ
- (3) () ภาคตะวันออก
- (4) () ภาคกลาง
- (5) () ภาคใต้
- (6) () กรุงเทพมหานคร
- (7) () ต่างประเทศ

8. ศาสนา

- (1) () พุทธ
- (2) () อิสลาม
- (3) () คริสต์
- (4) () อื่น ๆ ระบุ

9. การสังกัดพรรคการเมือง (ทั้งที่ ได้รับเลือกตั้งและไม่ได้รับเลือกตั้งจนถึงปัจจุบัน)

- (1) () พรรคเดียวตลอด
- (2) () 2 พรรค
- (3) () 3 พรรค
- (4) () 4 พรรค
- (5) () มากกว่า 4 พรรค

10. จำนวนครั้งที่ได้รับการเลือกตั้ง.....สมัย

11. สถานภาพทางครอบครัว

- (1) () โสด
- (2) () แต่งงานอยู่ด้วยกัน
- (3) () แต่งงานไม่ได้อยู่ด้วยกัน
- (4) () หย่าร้าง
- (5) () หม้าย

12. พรรคที่ท่านสังกัด.....

13. ท่านเป็น ส.ส. จังหวัด.....

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรวมกลุ่มของ ส.ส.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ขอให้ท่านพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย () ลงในช่อง
 ความเห็นที่ตรงกันกับความเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
<p><u>ประเด็นที่ 1 อุดมการณ์ทางการเมือง</u></p> <p>1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติงาน ในหน้าที่สามารถแก้ไขปัญหาของ ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียง เหนือได้ดีกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ</p> <p>2. ถ้า ส.ส.ในภาคตะวันออกเฉียง เหนือรวมกลุ่มอยู่ในพรรคการ เมืองเดียวกันจะเกิดพลังต่อรอง และสามารถพัฒนาภูมิภาคได้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>3. นโยบายและแนวทางแก้ไขปัญหา ของพรรคการเมืองเป็นปัจจัย สำคัญที่จูงใจให้นักการเมืองเลือก สังกัดพรรคนั้น ๆ</p> <p>4. พรรคการเมืองที่ท่านสังกัดอยู่มี นโยบายชัดเจนในการแก้ไขปัญหา ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาก กว่าของพรรคการเมืองอื่น ๆ</p>					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
5. ปัจจุบัน ส.ส.ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ร่วมมือกันทำงานเพื่อชาวอีสาน โดยไม่คำนึงว่าสังกัดอยู่ พรรคใด จังหวัดใด					
6. การที่ ส.ส.จะสังกัดพรรคการเมืองใดหรือร่วมอยู่ในกลุ่มใด เพราะการเรียกร้องของประชาชนในพื้นที่ให้สังกัดพรรคนั้นหรือกลุ่มนั้น ๆ โดยคำนึงถึงนโยบายของพรรคการเมืองนั้นหรือของกลุ่มนั้น เป็นเรื่องรอง					
7. การที่ ส.ส.ลงสมัครรับเลือกตั้ง จะต้องมีการเตรียมพร้อมวางรากฐานทางการเมืองก่อนและต้องมีการศึกษานโยบายของพรรคการเมืองทุกพรรคว่าพรรคการเมืองใดมี					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
<p>นโยบายสอดคล้องกับนโยบายของ ตนเองแล้วจึงเลือกลงสมัครสังกัดพรรค การเมืองนั้น ๆ</p> <p>8. การที่ ส.ส. มักนิยมสังกัดพรรคการเมือง ใหญ่หรือกลุ่มที่มีชื่อเสียงและ ได้รับการคาดหมายว่าจะเป็นพรรค การเมืองที่เป็นแกนจัดตั้งรัฐบาล หรือร่วมรัฐบาล เพราะเชื่อว่าจะ สามารถช่วยเหลือราษฎรได้ดีกว่า การสังกัดพรรคการเมืองเล็ก ๆ หรือพรรคฝ่ายค้าน</p> <p><u>ประเด็นที่ 2 ผลประโยชน์ทางการเมือง</u></p> <p>1. การที่ ส.ส. เลือกสังกัดกลุ่มใด หรือพรรคการเมืองใดตามข้อเท็จ จริง มักจะมองถึงการมีตำแหน่งที่ สำคัญในคณะรัฐบาลก่อน เช่น ตำแหน่งรัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วย</p>					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
<p>ว่าการรวมทั้งตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีต่าง ๆ ด้วย</p> <p>2. การที่ท่านเลือกสังกัดพรรคการเมืองในปัจจุบัน เหตุผลประการหนึ่งก็คือ ท่านเห็นว่ามีโอกาสจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสูงกว่าปออยู่พรรคอื่น</p> <p>3. การที่ ส.ส. เลือกสังกัดพรรคการเมืองใดบางครั้งก็ได้รับเสนอให้เป็นหัวหน้าทีมในเขตเลือกตั้ง หรือเป็นผู้ช่วยการเลือกตั้งในเขตนั้นก็ เป็นเหตุผลที่สำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจเข้าสังกัดพรรคนั้น</p> <p>4. ในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ประชาชนนิยมเลือกตั้งบุคคลมากกว่าเลือกพรรคนั้น ส่วนใหญ่จึงเข้าสังกัดพรรคการเมืองเพียงเพื่อให้สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งได้ตามกฎหมายเท่านั้น</p>					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
5. ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ยากจนและขาดแคลนการหาเสียงสนับสนุนจะต้องใช้เงินจำนวนมาก ดังนั้นพรรคการเมืองที่มีทุนมากและอุดหนุนผู้สมัครเต็มที่จะได้รับการเลือกเข้ามาอยู่ด้วยมากกว่าพรรคการเมืองที่ผู้สมัครมีชื่อเสียงดี					
6. ส.ส. ส่วนใหญ่มักนิยมเลือกสังกัดกลุ่มหรือพรรคการเมืองที่มีบารมีต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองในพื้นที่ เช่น พรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาลรักษาการอยู่ เพราะเชื่อว่าจะได้รับการอำนวยความสะดวกและมีความปลอดภัยจากการดูแลเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองในพื้นที่					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
7. ส.ส. ส่วนใหญ่มาสมัครรับเลือกตั้ง เพราะอยากช่วยเหลือประชาชน โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ					
8. ส.ส. ที่มีคะแนนนิยมดีมักจะต่อรอง เรื่องตำแหน่งทางการเมืองและ ผลตอบแทนอื่น ๆ จากพรรค					
9. พรรคการเมืองส่วนใหญ่จะเสนอ เงื่อนไขเป็นเงินอุดหนุนและ ตำแหน่งทางการเมืองให้สมาชิก ผู้มีคะแนนนิยมดี มากกว่าจะชักชวน ให้ร่วมอุดมการณ์เดียวกัน					
10. การที่ ส.ส. เลือกสังกัดพรรค การเมืองใดหรือร่วมทีมกับกลุ่มใด บางครั้งมักจะมองว่าพรรคนั้นหรือ กลุ่มการเมืองนั้น จะสามารถที่จะ ช่วยเหลือสนับสนุนหรือปกป้องธุรกิจ ของตนหรือพรรคพวกได้					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
11. ส.ส. ที่มีคะแนนนิยมดีมักจะได้รับการชักจูงจากพรรคการเมืองให้มาร่วมทีมด้วยโดยให้ข้อเสนอในเรื่องผลประโยชน์เป็นรูปตัวเงิน เช่น เงินขวัญถุงหรือการชดเชยหนี้สินที่ ส.ส. นั้นมีอยู่					
12. พรรคการเมืองใดหรือกลุ่มใดที่มีการดูแล ส.ส. ทั้งก่อนการเลือกตั้งและภายหลังการเลือกตั้งแล้ว โดยไม่ทอดทิ้ง มักจะเป็นพรรคการเมืองที่ ส.ส. นิยมเสนอตัวเพื่อขอเข้าสังกัดโดยไม่คำนึงว่าพรรคการเมืองนี้มีนโยบายอย่างไร					
13. กลุ่มหรือพรรคการเมืองใดที่มีภาพพจน์ที่ดีเป็นที่ศรัทธา เชื่อถือในสายตาของประชาชน ส.ส. จะเสนอตัวขอเข้าสังกัดก่อนที่จะพิจารณาเหตุผลอื่น ๆ ประกอบ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
<p>ประเด็นที่ 3 ภาวะผู้นำ</p> <ol style="list-style-type: none">1. ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เป็นหัวหน้าทีมมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้ผู้สมัครในทีมเดียวกันได้รับการเลือกตั้ง2. ส.ส. ในปัจจุบันจะเปลี่ยนพรรคการเมืองที่สังกัดไปตามหัวหน้าทีมมากกว่าเหตุผลอื่น3. ส.ส. เก่าที่ เป็นผู้แทนราษฎรมาหลายสมัยยอมมีอิทธิพลทั้งทางความคิดและการกระทำให้ ส.ส. ใหม่ค่อยตาม4. ส.ส. ที่มีฐานะทางการเงินมั่นคงและมีจิตใจกว้างขวาง ย่อมเป็นที่รักใคร่นับถือของ ส.ส. ที่ทั่วไปและใคร ๆ ก็อย่างอยู่ร่วมทีมด้วยโดยมิได้คำนึงถึงหัวหน้าพรรคหรือนโยบายของพรรค					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
5. ส.ส. ที่มีตำแหน่งทางการเมือง เช่น เป็นรัฐมนตรีหรือผู้บริหาร พรรคย่อมมีอำนาจห้ามกระทำหรือ สั่งให้กระทำต่อ ส.ส. ของพรรค ส่วนใหญ่ได้					
6. การทักท้วงที่ ส.ส. ทั้งในสภาและ ในเขตเลือกตั้ง ถ้า ส.ส. หัวหน้า ทีม หรือ ส.ส. ที่เป็นที่เคารพนับถือ ในพรรคแนะนำส่วนใหญ่จะทำตาม					
7. ในบางครั้ง ส.ส. ได้รวมกลุ่มกัน เพื่อสนับสนุนหรือผลักดันให้ ส.ส. บางคนที่มีตำแหน่งทางการเมือง โดยไม่คำนึงถึงอาวุธและตำแหน่ง บริหารภายในพรรค					
8. ส.ส. ทุกคนมีฐานะเท่าเทียมกัน จึงมีอิสระที่จะกระทำหรืองดเว้น การกระทำโดยไม่ต้องคำนึงถึง หัวหน้าพรรคหรือกรรมการ บริหารพรรค					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
9. ความเชื่อมั่นในผู้นำเป็นวัฒนธรรม ของคนไทยและควรรักษาเอาไว้ โดยเฉพาะความเชื่อมั่นผู้นำทาง การเมืองจะเป็นผลผลักดันให้การ แก้ปัญหาต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จ					
10. การที่ ส.ส. เลือกสังกัดพรรค การเมืองใด นอกจากจะพิจารณา เรื่องผู้ที่พรรคจะให้สนับสนุนให้ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย					
11. คู่แข่งขันทางการเมือง บางครั้ง มีความสำคัญมากในการเป็นตัว กำหนดให้ ส.ส. ต้องสังกัดอยู่กับ กลุ่มใดหรือพรรคการเมืองใด เพราะต้องมองว่าสามารถต่อสู้ คู่แข่งขันหรือไม่					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	เห็นด้วย กลาง ๆ	ไม่เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย โดยสิ้นเชิง
12. ข้อเรียกร้องของผู้นำมวลชนหรือ ผู้นำทางศาสนาตลอดจน ผู้นำ โดยธรรมชาติในเขตเลือกตั้ง จะเป็นความสำคัญอย่างมากใน การตัดสินใจของ ส.ส. ในการ สังกัดกลุ่มหรือพรรคการเมืองใด					

13. ถ้าท่านมีปัญหาและความจำเป็นจริง ๆ ทางด้านงานการเมืองของท่าน บุคคลที่ท่านคิดถึงและที่จะขอ
ให้ช่วยเหลือไว้อันดับแรกและรองลง ๆ ไป คือ (กรุณาลงตัวเลขในวงเล็บจากสำคัญมากไปหา
สำคัญน้อย)

- () หัวหน้าพรรคการเมืองที่ท่านสังกัด
- () เลขาธิการพรรคการเมืองที่ท่านสังกัด
- () หัวหน้าทีมที่ลงสมัครรับเลือกตั้งในเขตเดียวกัน
- () ญาติ พี่น้องของท่าน
- () บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ชนักการเมืองที่เป็นผู้สนับสนุนท่านในการเลือกตั้ง

14. ข้อเสนอแนะที่ท่านคิดว่าจะทำให้เกิดความเป็นเอกภาพในการรวมกลุ่มของ ส.ส.
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

แบบคำถาม เพื่อสัมภาษณ์ ส.ส.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เกี่ยวกับการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

1. ท่านมีเหตุผลอย่างไรถึงมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.
2. ท่านคิดว่า ส.ส.อีสาน ควรจะรวมตัวกันเพื่อให้เกิดพลังผลักดันการแก้ไขปัญหาของอีสานให้บรรลุผลสำเร็จหรือไม่ และอะไรเป็นปัจจัยสำคัญในการรวมตัวดังกล่าว
3. ในอดีตมีข่าวว่า ส.ส.อีสาน พยายามจะรวมตัวกันดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพราะถ้ารวมกันได้จริงจะสามารถกุมการบริหารประเทศเนื่องจากเป็นเสียงข้างมาก แต่ก็ไม่มีใครทำได้สำเร็จ ท่านคิดว่าเป็นเพราะอะไร
4. มีคนพูดว่านักการเมืองที่มีอาชีพเดียวกัน หรือมีแนวทางการแก้ปัญหาของประเทศเหมือนกัน ควรจะรวมอยู่ในพรรคการเมืองเดียวกันเช่นเดียวกับในประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย ท่านคิดว่าเมืองไทยจะมีโอกาสพัฒนาถึงขั้นนั้นหรือไม่
5. ถ้ามีผู้นำ 3 ประเภท ให้ท่านเลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ท่านจะเลือกประเภทไหนคือ
 - (1) คนที่มีหลักการดีเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย แต่ไม่มีทุนทรัพย์สนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง
 - (2) คนที่มีทุนทรัพย์ พร้อมทั้งจะช่วยเหลือพรรคแต่เล่นการเมืองเพื่อดูแลผลประโยชน์ของตัวเอง และกลุ่มอาชีพของตนเองมากกว่า ผลประโยชน์ของส่วนรวม
 - (3) คนที่มีสติปัญญาเฉียบแหลมเฉลียวฉลาด ตัดสินใจได้ดี กล้าได้กล้าเสีย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก 2

แบบสัมภาษณ์

1. ท่านมีเหตุผลอย่างไรถึงมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า ส.ส.อีสาน ควรรวมตัวกันเพื่อเกิดพลังผลักดันการแก้ไขปัญหาของอีสานให้บรรลุผลสำเร็จหรือไม่ และอะไรเป็นปัจจัยสำคัญในการรวมตัวดังกล่าว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ในอดีตมีข่าวว่า ส.ส.อีสาน พยายามจะรวมตัวกันดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเพราะถ้ารวมกันได้จริงจะสามารถกุมอำนาจในการบริหารประเทศได้เนื่องจากเป็นเสียงข้างมาก แต่ก็ไม่มีใครทำได้สำเร็จ ท่านคิดว่าเป็นเพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

4. มีคนพูดว่านักการเมืองที่มีอาชีพเดียวกันหรือมีแนวทางการแก้ไขปัญหของประเทศเหมือนกัน ควรรวมอยู่ในพรรคการเมืองเดียวกันเช่นเดียวกับในประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย ท่านคิดว่าเมืองไทยจะมีโอกาสพัฒนาถึงขั้นนั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ถ้ามีผู้นำ 3 ประเภท ให้ท่านเลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ท่านจะเลือกประเภทไหนคือ
- () 1. คนที่มีหลักการดีเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย แต่ไม่มีทุนทรัพย์สนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง
- () 2. คนที่มีทุนทรัพย์พร้อมที่จะช่วยเหลือพรรคแต่เล่นการเมืองเพื่อดูผลประโยชน์ของตัวเอง และกลุ่มอาชีพของตนเองมากกว่าผลประโยชน์ของส่วนรวม
- () 3. คนที่มีสติปัญญาเฉียบแหลม เฉลียวฉลาด ตัดสินใจได้ดี กล้าได้กล้าเสีย

ผนวก 3

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 13 กันยายน 2536

จังหวัดกาฬสินธุ์

1. นายชิงชัย มงคลธรรม
2. นายสังข์ทอง ศรีธเรศ
3. นายวิวัฒน์ไชย ฌ กาฬสินธุ์
4. นายบวร กุจริต
5. นายขุนทอง ภูผาเดือน
6. นางอรดี สุทธศรี

จังหวัดขอนแก่น

1. นายอดิศร เพียงเกษ
2. นายภูมิ สาระผล
3. นายพงษ์ศักดิ์ อินทรพาณิชย์
4. นายพา อักษรเสื่อ
5. นายอำนาจ ชนะวงศ์
6. นายสมพร ศรีวงษ์
7. นายสุวิทย์ คุณกิตติ
8. นายบัญญัติ ศรีบัญญัติ
9. นายณรงค์เลิศ สุรพล
10. นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์
11. นายสฤต สันติเมทนีดล

จังหวัดชัยภูมิ

1. นายสุรวิทย์ คนสมบุญณ์
2. นายอร่าม ไร่ห้วีระ
3. นายสันติ ชัยวิรัตน์นะ
4. นายเจริญ จรรย์โกลม
5. นายทรงชัย อินทรารักษ์
6. นายกำพุง ประภากรแก้วรัตน์
7. นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย

จังหวัดนครพนม

1. นายทอง ศิริปรีชาพงษ์
2. นายมานะ กุศลกุล
3. นายไพจิตร ศรีวรชาน
4. นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์

จังหวัดนครราชสีมา

1. นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ
2. พลเอก ชาติชาย ชูณหะวัณ
3. นายวรรณรัตน์ ชาณุกุล
4. พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ
5. นายจำลอง ครุฑขุนทด
6. นายยุทธศิลป์ ฐาปนกุล
7. ว่าที่ ร้อยตรี ไพโรจน์ สุวรรณวิ
8. พลตำรวจตรี วุฒิ สุรักสล
9. นายกฤษณา แดงโรสภา
10. นายกร ทัพพะรังสี
11. นายวิรัช รัตนเศรษฐ
12. นายลาภอง พิลาสัมบัติ
13. นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์
14. นายตรีเพชร พรหมนิติพันธุ์
15. นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ

จังหวัดหนองคาย

1. นายพิทักษ์	ศรีตะบุตร
2. นายทรงพล	โกวิทศิริกุล
3. นายฉัตรชัย	เอื้อสกุล
4. นายสุเมธ	พรมพันท้าว
5. นายพินิจ	จารุสมบัติ
6. นายเฉลิมชัย	เอื้อสกุล

จังหวัดบุรีรัมย์

1. นายพรเทพ	เดชะไพบูลย์
2. นายชัย	ชิตชอบ
3. นายบณวัตร	เลี้ยงผ่องพันธุ์
4. นายมนัส	เฮงยสมาก
5. นายโรสภณ	เพชรสว่าง
6. นายประกิจ	พลเดช
7. นายอนุวรรตน์	วัฒนพงศ์ศิริ
8. นายเนวิน	ชิตชอบ
9. นายทรงศักดิ์	ทองศรี

จังหวัดมหาสารคาม

1. นายกรีช	กงเพชร
2. นายอัมพล	จันทร์เจริญ
3. นายประวัตติ	ทองสมบูรณ์
4. นายอานวย	ปะติเส
5. นายสมมาศ	เฮงสวัสดิ์
6. นายสุชาติ	โชคชัยวัฒนาการ

จังหวัดมุกดาหาร

1. นายระวี	กิ่งค่างศ์
2. นายเฉลิมยศ	แสนวิเศษ

จังหวัดยโสธร

1. นายวิฑูรย์ วงษ์ไกร
2. นายสมบูรณ์ ทองบุราณ
3. นายรัชชัย ศรีลาภ

จังหวัดร้อยเอ็ด

1. นายอนุรักษ์ จูรีมาศ
2. นายฉลาด ขามช่วง
3. นายบรรจง วัฒนจิรนนท์
4. นายระวี หิรัญโรชติ
5. นายเกษม มาลัยศรี
6. นายชัชวาลย์ ชมภูแดง
7. นายเอกภาพ พลซื่อ
8. นายสุรพร คณัตถ์ตระกูล

จังหวัดเลย

1. พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก
2. นายวัชรินทร์ เกตะวันดี
3. นายทศพล สังขทรัพย์
4. นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข

จังหวัดศรีสะเกษ

1. นายมานะ มหาสุวีระชัย
2. ร้อยโท กุเทพ ใสกระจ่าง
3. นายบุญขง วิสมหมาย
4. นายสวัสดิ์ สืบสายพรหม
5. นายเทิดภูมิ ใจดี
6. นายปิยะฉัฐ วัชรารักษ์
7. นายภูมินทร์ ลีธีระประเสริฐ
8. นายจันทงค์ โปธิสาร
9. นายคณัฏฐ์ วัชรารักษ์

จังหวัดสกลนคร

1. นายเอกพร รักความสุข
2. นายอภิชาติ ตีรสวัสดิ์ชัย
3. นายเฉลิมชัย อุฬารกุล
4. นายวิรัตน์ ตยางคนนท์
5. นายจิรมิตร อุดมธรรมภักดี
6. พันตรี สี่ห์พนม วิชิตวารสาร

จังหวัดสุรินทร์

1. นายเกษม รุ่งชนเกียรติ
2. นายชูชัย มุ่งเจริญพร
3. นายพูนสวัสดิ์ มูลศาสตร์สาทร
4. นายพิศาล มูลศาสตร์สาทร
5. นายเสกสรร แสนภูมิ
6. นายอร่าม อามระดิษ
7. นายเกียรติ ศรีสุรินทร์
8. นายกัญชัย เรืองกาญจนเศรษฐ์

จังหวัดอุตรธานี

1. นายวิชัย ชัยจิตตวิมลกุล
2. นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย
3. นางเตือนใจ บุญปละ
4. นายวิเชียร ขาวชา
5. นายกิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์
6. นายไพรัช บุญจิต
7. นายไชยยศ จิรเมธากร
8. นายเกียรติชัย ชัยเขาวรัตน์
9. นายประสพ บุษราคัม
10. นายประจวบ ไชยสาส์น
11. นายรักเกียรติ สุขชนะ
12. นายไชยา พรหมา

จังหวัดอุบลราชธานี

1. นายวิทยา	ชันอาสา
2. นายพลสวัสดิ์	โหดระไวศยะ
3. นายสุรศักดิ์	เทียมประเสริฐ
4. นายอิสสระ	สมชัย
5. นายชาติตรี	พิริยะกิจไพบูลย์
6. นายโอวาท	จุลโคตร
7. นายสุทัศน์	เงินหมื่น
8. นายวิฑูรย์	นามบุตร
9. นายสนิท	จันทรวงศ์
10. นายดุสิต	โรสิตชา
11. นายอดิศักดิ์	ภคกุลกานนท์
12. นายสุรศักดิ์	บัวขาว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายชาญชัย บุญเสนอ เกิดเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2498 ที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เป็นบุตรคนที่ 3 ในจำนวน 7 คน ของบิดา นายวิชัย บุญเสนอ และมารดา นางพรจิตต์ บุญเสนอ สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนเทศบาล 1 จังหวัดอุดรธานี สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจากโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในคณะสังคมศาสตร์ สาขารัฐศาสตร์ และสำเร็จการศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2521 โดยได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) จากนั้นเข้ารับราชการเป็นปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 3) เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2522 ที่อำเภอบ้านเหินฉะรงต์ จังหวัดชัยภูมิ และรับราชการในตำแหน่งปลัดอำเภอในจังหวัดอุดรธานี จังหวัดขอนแก่น จนถึงปี พ.ศ. 2531 ก็เข้ามารับราชการในกรุงเทพมหานคร โดยมาช่วยราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ที่หน้าที่กั้นกรองงานประจำหน้าห้องรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายสันติ ชัยวิรัตน์) จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2533 และสำเร็จการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครอง) ในปี พ.ศ. 2536 ปัจจุบันช่วยราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ ที่หน้าที่กั้นกรองงานหน้าห้อง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสังข์ทอง ศรีธเรศ).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย